

žarek dobrote

9/XVIII
september
2020

glasilo slovenske karitas

Karitas

Karitas

30 let

glas revnih v družbi

TEMA MESECA

3 • • • Za srce Afrike 2020

4 • • • Z delom do dostojnega življenja

5 • • • Seminar Karitas

KARITAS 30+

5 • • • Zagovorništvo

VARUJMO ŽIVLJENJE

7 • • • Nesreča nikoli ne počiva

STISKE SODOBNE DRUŽBE

8 • • • Osamljenost

KARITAS MLADIH

9 • • • Stvar odločitve

POGLED ČEZ PLOT

10 • • • Sparmarkt Caritas

LJUBEZEN JE IZNAJDLJIVA

11 • • • Z združenimi močmi do doma z varno streho nad glavo

NA OBISKU

12 • • • Srčna naj prostovoljka

12 • • • Prepoznati človeško dostojanstvo v vsaki osebi

14 • • • Vse je odvisno od nas samih

CELJE

14 • • • Počitnice v Vrbju

KOPER

15 • • • »Vi ste luč sveta« v Soči

16 • • • Pobiralci krompirja

16 • • • Popoldan na Cesti je obiskal predsednik države

17 • • • Umetniki za Karitas ponovno na Koroškem

LETOVANJA

18 • • • Ljubljana: Bilo je prijetno, ker so bili med sebi enakimi

19 • • • Maribor: Kraljevske počitnice

20 • • • Novo Mesto: Odrinili smo na globoko

20 • • • Slovenska karitas: Počitnice Biserov

21 • • • Obisk predsednika republike

22 • • • Prebivalci Bejruta potrebujejo našo pomoč

• FOTO NASLOVNA Andrej Pavlin, ZADNJA STRAN Rok Mubi •

IZDAJA: **Karitas** Kristanova 1 • SI-1000 Ljubljana
• info@karitas.si • www.karitas.si • TELEFON: 00386 1 300 59 60 •
ODGOVARJA: Peter Tomažič, generalni tajnik Slovenske karitas •
UREDNIŠKI ODBOR: Darko Bračun, Polona Miklič, Jožica Ličen, Marjan Dvornik, Barbara Godler, Peter Perše, Karlo Smodiš, Helena Zevnik Rozman • UREDNICA: Helena Zevnik Rozman • LEKTORIRANJE: Alenka Mirkac • OBLIKOVANJE & GRAFIČNA PRIPRAVA: Andrej Šauperl •
ZALOŽILO: Ognjišče, d.o.o. • TISK: Grafično podjetje SCHWARZ d.o.o., Ljubljana • Poština plačana pri pošti • ISSN 1581-5528 • Vsebine v prispevkih izražajo mnenja avtorjev in ne predstavljajo uradnega stališča Slovenske karitas. •

Izdajanje informativnega glasila Žarek dobrote omogoča FIHO - Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij, sofinancer programov Karitas

NAPOVEDNIK

Slovenska karitas

Seminar Karitas 2020

4. in 5. 9. Celje, Dom sv. Jožef

4. in 5. 9. Veržej, Zavod Marianum

2. in 3. 10. Stična, cistercijski samostan

16. in 17. 10. Mirenski grad, Gnidovčev dom

Škofijska karitas Koper

5. 9. Praznovanje 30-letnice ŠK v Kopru

7. 9. Srečanje Kraške in Postojnske DK

11. 9. Seminar za neprofesionalno svetovanje

15. 9. Usposabljanje za medgeneracijsko druženje, Trnovo

22. 9. Srečanje Goriške OK

23. 9. Srečanje Istrske OK in Tajništvo DK II. Bistrica

25. 9. Seminar za neprofesionalno svetovanje

Teden Karitas

23. – 29. 11. 2020

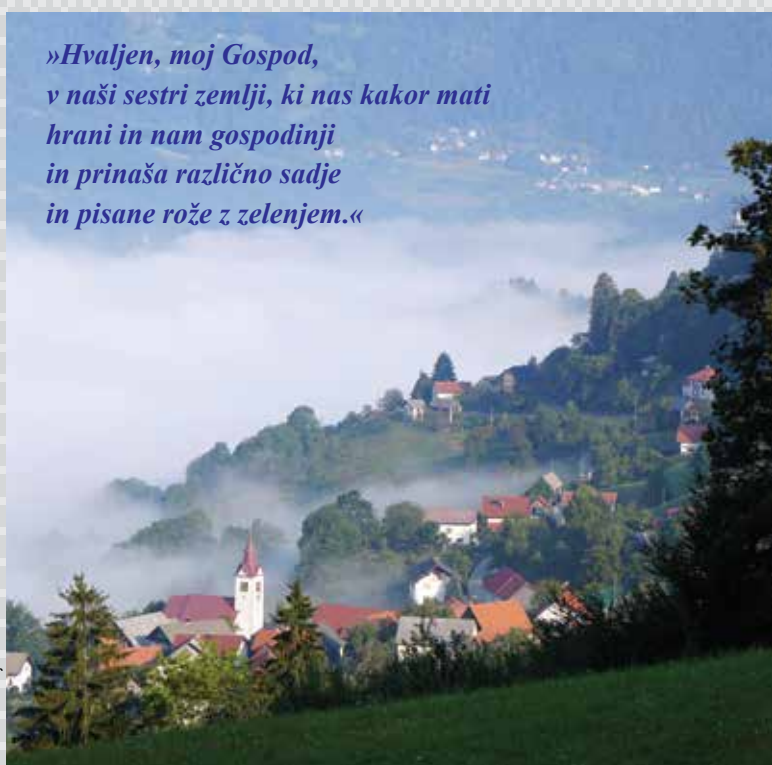
geslo: **SLIŠIM TE!**

25. 11. 30. dobrodelni koncert Klic dobrote

29. 11. Nedelja Karitas

Romanje sodelavcev Karitas na Ponikvo bo le, če bodo razmere v državi omogočala taka romanja.

*»Hvaljen, moj Gospod,
v naši sestri zemlji, ki nas kakor mati
hrani in nam gospodinji
in prinaša različno sadje
in pisane rože z zelenjem.«*

tema meseca

ZA SRCE AFRIKE 2020

Jana Lampe

Slovenska karitas je v letošnjem avgustu začela z jubilejno **15. dobrodelno akcijo Za srce Afrike**, ki poteka v sodelovanju z revijo Ognjišče in slovenskimi misijonarji ter lokalnimi Karitas, ki delujejo predvsem v državah osrčja Afrike. Skupaj z vsemi vami, ki imate odprto srce, in ob sofinanciranju Ministrstva za zunanje zadeve RS ter Misijonskega središča že petnajst let pomagamo najrevnejšim v srcu Afrike, ki so brez osnovnih dobrin za preživetje. Omogočamo jim boljši dostop do izobraževanja in poklica, zdravstvene oskrbe, pitne vode ter hrane za tisoče podhranjenih otrok. S priložnostjo za delo pri gradnjah 7 šol in vrtca, 6 zdravstvenih centrov, 3 porodnišnic, centra za fizioterapijo in 15 vodnjakov smo mnogim domačinom omogočali tudi zaslužek za dostojno preživetje družin. Domačini ob tem čutijo, da v svoji stiski niso sami in da je še nekaj več od preživetja tega dne. Skupaj z misijonarji so zelo hvaležni za vso pomoč, ki jo dobijo iz Slovenije!

V tem letu Afrika potrebuje našo pomoč bolj kot kdajkoli prej. **Pandemija covda-19 bo s socialno-gospodarskega vidika najbolj prizadela prav Afriko**, ki ima že tako šibek zdravstveni sistem in gospodarstvo ter jo pestijo še druge krize (konflikti, podnebne spremembe). Stiske revnih se s pandemijo tako še povečujejo, saj revni večinoma živijo od dnevnega zaslužka, ki ga zaradi omejitve gibanja sedaj ni. **Lakota bo zato najhujša posledica**, ki jo bodo najbolj občutili otroci. Mnogi ne morejo v šolo in ne dobijo malice, svojega edinega obroka v dnevu. »Ta stiska bo izsesala še zadnje človeške moči, in če močno udari še virus, si pri našem zdravstvenem sistemu niti misliti ne upam, kaj se bo zgodilo,« je zapisal misijonar Jagnez Krmelj. Zato vas prosimo, da tudi letos s svojo

srčno dobroto priskočite na pomoč revnim v Afriki! **Z letošnjo podporo Za srce Afrike želimo uresničiti naslednjo pomoč:**

V Safi v Centralnoafriški republiki bomo nadaljevali z nakupi hrane za okoli 300 podhranjenih otrok in za njihove matere, ki dojijo, kar bo še posebej dragoceno v času pandemije.

V Bujumburi v Burundiju bomo v sodelovanju s s. Vesno Hiti v sklopu Centra Akamuri za otroke in mlade s posebnimi potrebami podprli gradnjo prostorov za delovno terapijo, mizarstvo, izdelovanje mila in šivalnico za njihovo vključevanje v normalno življenje. V sklopu centra bomo podprli tudi gradnjo kuhinje za oskrbo zapornikov.

S. Vesna Hiti je dejala: »Nikakor si nisem upala misliti, da se bodo dela pri centru za fizioterapijo tako hitro dvijala. S pomočjo Pušne Sobotne iskrice pa smo zgradili dvorano za otroke, imenovano po očetu Francu Boletu, prostore za kader, sanitarije. Sredi julija se začela gradnja šolskih prostorov. Radi bi zgradili še prostore za delavnice in kuhinjo ter jih opremili, za kar vas letos še posebej prosim. V vsem tem vidim otipljiv čudež Ljubezni in plemenitosti slovenskih dobrotnikov. Iskrena hvala za vse, kar storite za naše otroke! Tudi oni s hvaležnostjo molijo za vas. Naj bo dobri Bog vsem plačnik.«

V okrožju Karongi v Ruandi bomo ob podpori Ministrstva za zunanje zadeve RS za 250 domačinov izvedli usposabljanja za izdelavo opek s pomočjo 5 preš iz Slovenije ter jih spremljali v dejavnostih, ki jim prinašajo dohodek. 11 lokalnih skupnosti bo prejelo vodne črpalke. Še dodatnim 130 družinam bomo omogočili sončne celice z lučjo.

V Mukungu v Ruandi nas s. Bogdana Kavčič v okviru zdravstvenega centra prosi za podporo pri nakupu stola za opravljanje zobozdravstvenih storitev.

4

V Ampitafi na Madagaskarju nas Janez Krmelj ponovno prosi za podporo pri nakupu riža za okoli 300 otrok. S hrano se bo v času epidemije pomagalo tudi drugim.

Srčna HVALA vsem, ki boste tudi letos pomagali uresničiti prošnje misijonarjev in ljudi v osrčju Afrike.

Svoj dar lahko nakažete na:

Slovenska karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana, TRR: 02140-0015556761, sklic: 2127,

namen: Za srce Afrike.

Lahko pa svoj dar prispevate z SMS sporočilom Afrika ali Afrika5 na 1919 in darujete 5 EUR za pomoč ljudem v Afriki.

Z DELOM DO DOSTOJNEGA ŽIVLJENJA

Omogočite delo in zaslužek najrevnejšim družinam sveta ali podprite delo učitelja ali zdravstvenega delavca na misijonih v Afriki

Že enajsto leto sočasno z akcijo Za srce Afrike nadaljujemo tudi z dobrodelno akcijo **Z delom do dostojnega življenja**, preko katere s pomočjo mesečnih darovalcev iz Slovenije **omogočamo revnim družinam v Afriki, Albaniji in na Šrilanki, da se z lastnim delom preživijo in dostojno živijo**. K temu nas letos **vabijo misijonarke, sestre Vesna, Bogdana in Anka, ter sestre domačinke v Burundiju in Ruandi, s. Urša Marinčič v Ugandi, s. Vida Gerkman v Albaniji in Karitas na Šrilanki**, kjer so številne revne družine potrebne pomoči. Na misijonih v Afriki in Albaniji je potreba po delu domačinov v zdravstvenih centrih, šolah pri čiščenju, urejanju okolice, obdelovanju vrtov, pri oskrbi onemoglih ter drugem delu za skupno dobro. Za delo bodo prejeli plačilo za lažje preživetje. Na Šrilanki bodo revne družine prejele enoletno podporo za zagon obrti, kot je reja živali, šivanje, gojenje zelenjave ...

Revna družina na afriškem podeželju potrebuje dodatnih 24 EUR, v mestu pa 48 EUR, v Albaniji 50 EUR in na Šrilanki 30 EUR na mesec, **da dostojno preživi, ima dovolj hrane, dostop do zdravil in šol-**

skih potrebščin za otroke. V času pandemije **covi-da-19** je ta pomoč še bolj dragocena. Z majhno dnevno odpovedjo, kot je kava ali čokolada, lahko posamezniku na drugem kontinentu omogočimo redno delo in njegovi družini spremenimo življenje.

Zbiramo tudi **mesečni dar za plačilo zdravstvenih delavcev in učiteljev na misijonih v Afriki**, za kar je letos res velika potreba. Za delo učitelja, vzgojitelja, zdravnika ali zdravstvenega delavca na misijonu mesečno potrebujejo med 50 in 250 EUR.

Vabimo vas, da se odločite za mesečni dar 6, 12, 24, 30 EUR ali po vaši izbiri, kar lahko storite **preko trajnika ali položnice**, in poslali vam bomo kratek opis družine, učitelja ali zdravstvenega delavca, ki se preživlja s plačilom za delo za skupno dobro, ki ste ga vi omogočili. Za več informacij se obrnite na Slovensko karitas, tel. 01 300 59 60 ali e-naslov jana.lampe@karitas.si. Zgibanka s prijavnico je na voljo tudi v septembrski reviji Ognjišče in v župnijah. Vsem iz srca hvala za vašo solidarnost!

Mnenja v besedilu ne izražajo stališč Vlade RS in Ministrstva za zunanje zadeve RS.

MEDNARODNO RAZVOJNO
SODELOVANJE SLOVENIJE
SLOVENIA'S DEVELOPMENT
COOPERATION

SEMINAR KARITAS 2020

Helena Zevnik Rozman

SLIŠIM TE!

leto 2020	lokacija
4. in 5. 9. 2020	Dom sv. Jožef Celje
4. in 5. 9. 2020	Zavod Marianum Veržej
2. in 3. 10. 2020	Samostan Stična
16. in 17. 10. 2020	Gnidovčev dom na Mirenskem Gradu

Kratek program:

PETEK:

ob 17h: registracija udeležencev
in namestitev za spanje

ob 18h: sveta maša

ob 19h: večerja

ob 20h: okrogla miza

z naslovom Zagovorništvo revnih

Celje – dr. Jože Ruparčič iz Urada Varuha človekovih pravic, odgovoren za zagovorništvo otrok; Rafo Pinosa, salezijanski duhovnik z dolgoletnimi izkušnjami dela z otroki in mladimi; Tatjana Rupnik, vodja programa Popoldan na Cesti

Veržej – Albin Keuc, direktor SLOGE, ki združuje organizacije, ki delajo na področju mednarodne pomoči in zagovorništva revnih doma in po svetu; Branko Maček

Stična – dr. Anton Stres, nadškof; Peter Svetina, Varuh človekovih pravic; Jožica Ličen, ravnateljica ŠK Koper

Mirenski Grad – Tatjana Labernik, pravnica in dolgoletna pravna svetovalka na področju sindikatov, zagovornica delavcev; dr. Roman Globokar, moralni teolog; Alenka Petek

SOBOTA

ob 7h: sveta maša

ob 8h: zajtrk

ob 9h: predstavitev zagovornikov posebnih skupin (npr. otrok, invalidov, oseb s težavami v duševnem zdravju) in njihovega poslanstva pri zagovarjanju

Celje – Zagovorništvo bolnikov (Ogla Petrak/Cvetka Jurak) in invalidov (Borut Sever)

Veržej – Zagovorništvo oseb s težavami v duševnem zdravju (Edo Belak) in bolnikov (Martin Raj)

Stična – Zagovorništvo oseb s težavami v duševnem zdravju (Edo Belak), invalidov – oseb z motnjo v telesnem in duševnem razvoju (Vesna Rebrnja) ter okolja (Aljoša Petek)

Mirenski Grad – Zagovorništvo oseb s težavami v duševnem zdravju (Edo Belak) in otrok (Maša Grilc)

ob 10.30: predavanje z naslovom Slišim te!

Različni predavatelji (Celje – dr. Barbara Simonič, Veržej – Martin Lisec) nas bodo usmerili, kako slišati človeka v vsem njegovem bitju, kako pristopati z empatijo, sočutjem

ob 11.45: delavnice

ob 14h: kosilo

Seminar je za vse sodelavce Karitas brezplačen. Zaradi epidemije in lažje organizacije pa je **OBVEZNA PREDHODNA PRIJAVA** najkasneje teden dni pred posameznim seminarjem.

Letos brez prijave udeležba ne bo mogoča! Le z vnaprejšnjim številom udeležencev bomo lahko zagotovili varno izvedbo seminarjev.

Vabljeni, da se čim prej prijavite na seminar, še posebej za termina v mesecu septembru, ker bomo morali zaradi ukrepov omejiti skupine udeležencev na razmere, ki bodo veljale za posamezni termin.

Hvala za razumevanje.

Prijavite se na Slovenski karitas:

- po telefonu: 01 300 59 60 ali

- preko elektronske pošte: info@karitas.si ali

- po pošti: Slovenska karitas,

Kristanova 1, 1000 Ljubljana

Podatki za prijavo: ime in priimek, naslov in kontakt, ustanova Karitas, iz katere prihajate, ter podatki o tem, ali boste prespali ter katere obroke želite (večerja, zajtrk ali kosilo).

karitas 30+

ZAGOVORNIŠTVO

V jubilejnem letu, ko praznujemo 30 let od ustanovitve Karitas v Sloveniji, smo si izbrali geslo: 30 let glas revnih v družbi. V želji, da bi znali biti čim boljši zagovorniki ljudi v stiski, bomo v tej rubriki predstavljali vsebine, ki nam bodo pomagale biti glas revnih v družbi.

V nadaljevanju so predstavljene osnove zagovorništva, povzete po Priročniku za župnijske Karitas: Ljubi svojega bližnjega, regionalni PSM projekt.

Definicij besede je toliko, kot je skupin in mrež, ki zagovarjajo. Zagovorništvo (angleško advocacy) lahko definiramo kot praktično uporabo znanja v namen socialnih sprememb. Te spremembe so lahko usmerjene na državno zakonodajo, pravilnike, zakone, postopke, včasih celo same nase. Zato zagovorništvo pomeni dajati podporo določenemu problemu in prepričati nosilce, da morajo delati v podporo temi zagovarjanj. Ta definicija pomeni, da proces lobiranja

ni enosmerna aktivnost, temveč animira in mobilizira skupnost. Začne se z majhno skupino ljudi, ki si delijo skrb za določen problem, ki so mu za dosego želenih sprememb pripravljeni posvetiti čas, znanje in vse razpoložljive vire. Vsaka definicija pa deli nek skupni jezik in koncepte. Zagovarjanje je predvsem proces, ki se odvija različno dolgo. Je strateško in ciljno dobro organiziran, da vpliva na odgovorne in tiste, ki lahko izpeljejo spremembe. Nenazadnje je zagovarjanje vedno usmerjeno na vplivanje na pravilnike, zakone, regulacije, programe in naložbe – odločitve, ki jih sprejemajo na najvišjih nivojih institucij javnega ali privatnega sektorja. Zagovorništvo vključuje tako posamezne probleme, časovno omejene kampanje kot stalno delo na več stvareh. Zagovorništvo se lahko odvija na državnem, regijskem ali lokalnem nivoju.

Zagovorništvo pomeni govoriti v imenu drugega in opozarjati na njegov problem. Ko zagovarjamo, želimo načrtovano in organizirano vplivati na odnos drugih do problema. Najbolj želimo vplivati na druge do te mere, da bi začeli delovati. Za nas je zagovorništvo proces osveščanja kristjanov o potrebi ljudem tega sveta približati evangelij in poklicanost delovati v skladu z njim, da bi odgovorili na stiske tega sveta.

Zagovorniki so glas ljudi, ki jih marsikdaj spregledamo. Zagovorniki lahko načrtujejo tudi prireditve in konference, delajo kulturne raziskave, zbirajo in širijo molitvene namene, mobilizirajo vire in pomagajo ljudem in skupinam razvijati strateške iniciative.

Regionalni PSM projekt 12. poglavje veb

Osnovni elementi zagovorništva

Obstajajo tri vrste aktivnosti, ki spreminjajo politiko in programe: prepoznavanje problemov, iskanje rešitev in zagovorništvo. Medtem ko sta bila definiranje problemov in iskanje alternativnih rešitev dolgo edina promotorja sprememb, je bila potreba po sistematičnem in ponavljajočem se zagovorništvu veliko manj zaznana in sprejeta. Proces zagovorništva je enako pomemben, ko gre za odločanje o spremembah politike in programov.

Zadnje čase so raziskovalci, menedžerji, nevladne organizacije in druge zaskrbljene skupine ugotovili, da je nujno treba postati zagovornik, a imajo na žalost le malo znanja in priložnosti za usposabljanje.

Medtem ko se specifične tehnike in strategije zagovorništva razlikujejo, ostajajo temeljni gradniki uspešnega zagovorništva enaki. Podobno kot pri zidakah tudi ni treba porabiti vseh elementov, da bi ustvarili strategijo zagovorništva. Prav tako ni nujno, da te elemente uporabimo po vrsti. Lahko jih izbiramo in kombini-

ramo, kot se nam zdi najbolj prav. Ko boste opazovali elemente v tabeli, boste morda opazili, da so nekateri od njih »sposojeni« s področja disciplin, kot so politologija, socialni marketing in analiza osebnosti.

Izbira ciljev zagovorništva

Problemi so lahko zelo zapleteni. Da bi zagovorništvo uspelo, moramo cilje uskladiti z odgovori na vprašanja, kot so: Lahko problem različne skupine združi v močno koalicijo? Je cilj dosegljiv? Bo cilj res predstavljal odgovor na problematiko?

Podatki in raziskave v zagovorništvu

Podatki in raziskave so nujno potrebni za sprejemanje odločitev, ko izbiramo problem, na katerem bomo delali, ko iščemo rešitve za probleme in postavljamo realne cilje. Poleg tega lahko dobri podatki postanejo najbolj prepričljiv argument. Lahko s pomočjo podatkov dosežemo cilj? Kakšni podatki bodo najbolje podprli vaše argumente?

Prepoznavanje naslovnikov zagovorništva

Ko smo enkrat problem in cilje že izbrali, je treba prizadevanje zagovorništva usmeriti na tiste, ki odločajo, in na ljudi, ki lahko vplivajo na osebe, ki sprejemajo odločitve, kot so osebe, svetovalci, sive eminenence, mediji in javnost. Katera so imena vplivnih ljudi, ki lahko pripomorejo k uresničitvi vašega cilja? Kdo in kaj vpliva na tiste, ki sprejemajo odločitve?

Razvijanje in širjenje sporočila zagovorništva

Različni naslovniki se odzivajo na različna sporočila. Politik je tako lahko motiviran, ko spozna, koliko ljudi v njegovem okolju skrbi tekoča problematika. Minister za zdravje ali šolstvo lahko začne aktivno sodelovati šele, ko mu predstavijo podrobne podatke o razširjenosti stiske. Kakšno sporočilo bo ljudi spodbudilo, da bodo zagovarjali vaše delo?

Sestavljanje koalicij

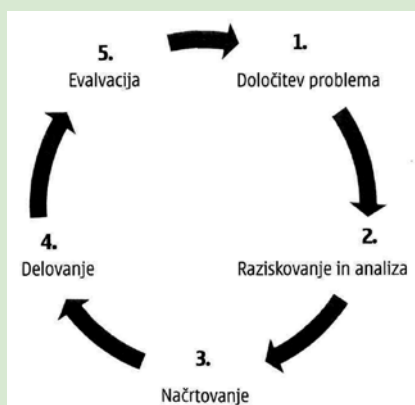
Pogosto moč zagovorništva najdemo v številu ljudi, ki podpirajo vaše cilje.

Kjer sta demokracija in zagovorništvo relativno mlada pojma, lahko veliko število ljudi, ki predstavljajo različne interese, predstavlja zagovorništvu varnost ter gradi politično podporo. Celo znotraj organizacije lahko interno sestavljanje koalicije

(npr. povezovanje ljudi z različnih oddelkov) predstavlja lažje doseganje skupnega imenovalca. Koga lahko v svojo koalicijo povabite vi? Kdo bi lahko bil zaveznik?

Ustvarjanje prepričljivih predstavitev

Možnosti za vplivanje na ključno občinstvo so pogosto omejene. Politik vam bo morda naklonil priložnost za srečanje, ali pa vam bo minister na

konferenci naklonil pet minut. Pazljiva priprava in prepričljivi argumenti lahko te kratke priložnosti spremenijo v primere uspešnega zagovorništva. Če bi imeli priložnost predstaviti se kateremu od vplivnežev, kaj in kako bi mu predstavili svoja stališča?

Zbiranje denarja za zagovorništvo

Večina aktivnosti, vključno z zagovorništvom, zahteva vire. Vzdrževanje uspešnega zagovorništva na dolgi rok pomeni vlaganje časa in energije v zbiranje denarja in drugih virov v podporo vašemu delu. Kako boste potrebne vire zbrali?

Ocenjevanje zagovorništva

Kako veste, da ste bili pri doseganju svojih ciljev uspešni? Kako lahko svoje strategije zagovorništva izboljšate? Biti uspešen zagovornik pomeni dobivati vedno nove odzive in ocene svojega truda.

varujmo življenje

NESREČA NIKOLI NE POČIVA

Pius E. Sammut

Čeprav trpljenje prihaja v različnih preoblekah, ga je vedno težko »prebaviti«. Ko sem z letalom potoval v Italijo, sem slišal zgodbo, ki se me je globoko dotaknila. Objavljena je bila tudi na naslovnici revije Wall Street Journal, 7. 1. 2005.

Joseph Brown je imel šestnajst let, ko si je leta 1997 pri padcu med deskanjem na snegu hudo poškodoval hrbtenico. Skoraj povsem hrom je končal na vozičku, z omejeno gibljivostjo rok in glave. Njegova govorna sposobnost ni bila prizadeta, čeprav so bili sorodniki mnenja, da je po nesreči govoril tiše.

Njegova mati Rebeka si je zadala nalogo, da bo sinu pomagala zaživeti čim bolj normalno življenje. Štiri leta pozneje mu je ob pomoči dobrodelnih organizacij kupila invalidsko prirejeno limuzino Dodge Caravan. Joseph jo je lahko samostojno upravljal zgolj z rokami iz vozička, ki so ga s posebnim dvigalom namestili za volanom.

Joseph je bil seveda navdušen nad novo odkrito svobodo. Z avtom se je rad vozil po opravkih ali pa kar tako, za zabavo. Vse do oktobra 2003, ko je nesreča spet udarila. Triindvajsetletni kvadruplegik je peljal neke stvari na odpad, ko je vozilo začelo samo od sebe pospeševati. Na ovinku je s ceste zdrvelo skozi koruzno polje, se odbilo od bal sena in trčilo v jablano. Po zaslugi zračne vreče Joseph ni utrpel poškodb, pač pa ga je sunek vrgel iz vozička in se ni več mogel povzpeti nanj. Čeprav je vozilo obtičalo nedaleč od ceste, ga z nje ni bilo moč videti, ker so ga zakrivala drevesa.

Joseph, ki se ni mogel premakniti, je dve uri čakal, poslušal radio in tuhtal, kaj naj stori. Nato je na dlančniku, ki ga je uporabljal kot dnevnik, napisal mami sporočilo: »Nisem naredil samomora. Oprosti, da to poudarjam, vendar se bojim, da bodo ljudje pomislili na to, če ne preživim. Gotovo se sprašuješ, kaj se je zgodilo. Dobro vprašanje ... a mislim, da je povezano s tistim neumnim gumbom za pospeševanje na volanskem obroču.« Po treh urah je sonce zašlo. Položaj je postal kritičen. Joseph je znova prižgal svoj računalnik in napisal še eno sporočilo: »Gospod, hvala ti za mamo, ki je toliko žrtvovala zame. Za mnogo njenih žrtev najbrž niti ne vem. Gospod, hvala ti.«

To so bile Josephove zadnje besede. Njegove kavbojke in moder pulover ga niso mogli zaščititi pred temperaturo, ki se je ponoči spustila pod ničlo. Umrli je zaradi podhlajenosti. Našli so ga šele čez dva dni.

Mamo, ki jo je dogodek dokončno strl, je mož čez nekaj mesecev našel obešeno. Brez sporočila. Stara je bila šestinštirideset let.

Trpljenje je skrivnost. Za nekatere je temeljni kamen, na katerem pozidajo svoje življenje, za druge težka skala, ki jih zmečka pod seboj. Eno pa je gotovo – trpljenje brez Boga je pekel. Trpljenje najdemo, kamorkoli gremo. Zato nas ne bi smelo najti nepripravljenih, kadar nas zadene. Sveti Peter nas v svojem Prvem pismu opozarja: »Ljubi, ne čudite se požaru, ki prihaja nad vas, da vas preizkusi, kakor da bi se vam dogajalo kaj nenavadnega« (4,12). Prav tako nas ne bi smelo dotolči, kot pravi drugje: »Sicer pa vemo, da njim, ki ljubijo Boga, vse pripomore k dobremu, namreč njim, ki so bili poklicani po njegovem načrtu« (Rim 8,28).

Sveti Peter nas celo spodbuja, naj trpljenje sprejmemo: »Bog vse milosti, ki vas je po Kristusu Jezusu poklical v svojo večno slavo, vas bo po kratkem trpljenju sam izpopolnil, utrdil, okrepil in postavil na temelj« (1 Pt 5,10). Kadar nam Bog na pleča položi breme, nas tudi podpre s svojo roko.

Da, trpljenje ima smisel. Nikoli ne smemo pozabiti, da ima odrešensko moč. Prečiščuje nas, kot pravi Izaija: »Glej, pretopil sem te, pa ne v srebro, v topilnici trpljenja sem te preizkusil« (48,10). Pismo Rimljanom jasno pove, da trpljenje vodi v povečanje: »In če smo otroci, smo tudi dediči: dediči pri Bogu, sodediči pa s Kristusom, če le trpimo z njim, da bomo z njim tudi poveljani« (8,17).

Sveti Janez od Križa se najbrž ne moti, ko pravi: »Vedno imej pred očmi, da vse, karkoli se ti zgodi – prijetno in neprijetno –, prihaja od Boga; tako se ne boš prevzel v blaginji in ne boš obupal v preizkušnji«

Vir: Pius E. Sammut, Smisel trpljenja, Zgodbe iz duhovnih oaz, Družina, 2016

stiske sodobne družbe

OSAMLJENOST

Kaja Strniša

8

Osamljenost je v družbi velik, a zelo podcenjen problem. Posamezniki naj bi bili v sodobnem času bolj osamljeni kot kadarkoli prej. Nekateri znanstveniki pravijo, da se sodobna družba sooča z **epidemijo osamljenosti**.

Osamljenost je nekdanj veljala za težavo starejših, toda z njo se srečuje vedno več predstavnikov vseh življenjskih obdobij. Lahko doleti prav vsakogar, ne glede na starost, poklicno izobrazbo, kraj bivanja, spol itd.

Kadar se posameznik čuti osamljenega, ima nezadovoljene svoje **osnovne psihološke potrebe** po pripadnosti, sprejetosti, intimnosti itd.

Stigma osamljenosti

Osamljenost ima v družbi zelo močno stigmo. Ljudje, ki se čutijo osamljene, v večini primerov ne želijo govoriti o svojih občutkih in hkrati sami sebe obsojajo za svoje stanje. Prepričani so, da je z njimi nekaj narobe, če okrog sebe nimajo ljudi, ob katerih bi čutili pripadnost, povezanost, sprejetost. Zato zelo težko priznajo svojo osamljenost.

Na drugi strani pa tisti, ki se ne soočajo z občutki osamljenosti, velikokrat ne vidijo resnosti težave, ki jo lahko ima nekdo, ki doživlja osamljenost. Ljudje, ki so osamljeni, so v družbi velikokrat razumljeni kot nespособni, neprijetni, težavni, »čudni«. Osamljen posameznik je velikokrat napačno razumljen, saj je v družbi označen, kot da je sam kriv za svoje stanje, kar pa mu povzroča še dodaten občutek sramu in tesnobe.

Osamljenost je družbeni problem

Razlogov za osamljenost je več. Nekateri so osebni in so stvar posameznika. Drugi so družbeni in so rezultat karakteristik sodobne družbene ureditve.

Družbeni razlogi so med drugim:

- **individualistična naravnost**, kjer je posameznik usmerjen predvsem nase ter na uresničevanje svojih lastnih želja in ciljev;
- **družbeni mediji**, ki ljudi odmikajo stran od pristnih osebnih stikov (so pa dvorezen meč, saj nekateri posamezniki ravno zaradi njih vzpostavijo stik s sebi podobnimi;
- **nizek finančni status**. Dokazano je, da je med revnimi več osamljenosti, kar je logično, saj se ne morejo vključevati v različne družbene aktivnosti, poleg tega jih spremlja sram zaradi njihovega finančnega položaja.

Če pogledamo današnji čas, hitro ugotovimo, da vse več stvari počnemo sami:

- Vedno več ljudi izbere samostojno poklicno pot, in tako ne naveže pristnih stiskov s sodelavci, kakor je to v navadi v primeru klasičnih zaposlitev.
- Na delo se ljudje vedno več vozijo sami, in ne več z javnim prevozom, tako kot so počeli včasih.
- Ljudje vedno več telovadijo doma ob gledanju videoposnetkov, filme gledajo na računalniku in se novih stvari učijo v spletnih učilnicah.
- Danes vedno več stvari opravljamo virtualno, preko malih zaslonov, s tem pa izgublamo preprosto, a pristen vsakdanji medsebojni stik.
- Poleg tega je posameznik tako obremenjen z vsemi »družbenimi zahtevami*«, da si časa za pristno druženje, spoznavanje, povezovanje sploh ne vzame več.

* Pri tem mislim na naravnost sodobne družbe, ki nam (predvsem preko različnih medijskih kanalov) prikazuje idejo o »idealnem posamezniku«, ki je poklicno uspešen, fit, srečen in samoizpolnjen).

Osamljenost s psihološkega vidika

Družbeni razlogi za osamljenost so pomembni, saj vplivajo na to, kako se kot posamezniki počutimo in obnašamo v vsakdanjem življenju.

Poglejmo pa si, kako osamljenost pravzaprav vpliva na samo psihološko stanje posameznika.

Samost vs. osamljenost

Pomembno je, da ne mešamo **samote** in **osamljenosti**.

Osamljenost je drugačna izkušnja od samosti. Človek je namreč lahko **sam** in se počuti izpopolnjenega, srečnega, veselega. Vsak izmed nas kdaj potrebuje čas zase, da si malce zbistri misli, se spočije itd. **Samost** je lahko pomirjajoča in sproščujoča takrat, ko si jo želimo in jo potrebujemo. Ko smo sami po lastni izbiri, se počutimo udobno, sproščeno in zadovoljno.

Na drugi strani pa **osamljenost** povzroča neprijetne, neudobne občutke, tesnobo, žalost in močno željo po stiku z drugimi. **Osamljenost** je notranji občutek praznine, nepovezanosti, nesprejetosti, ničvrednosti, pomanjkanja kontrole in varnosti. **Osamljenost ni odvisna od tega, koliko ljudi nas obkroža!** Človek je tako lahko sam, pa se ne počuti osamljenega, ali pa je obdan z množico in čuti praznino, nesprejetost – **osamljenost**.

Človek je v osnovi družabno bitje!

Posameznik lahko ima vsega na pretek – službeni uspeh, dober finančni položaj, dober videz itd. –, toda če nima ljudi, ki ga podpirajo, s katerimi se čuti ljubljene in povezanega, se bo počutil praznega, neizpolnjenega in nesrečnega. **Ljudje potrebujemo druge ljudi, da normalno funkcioniramo.** Seveda pa smo si med seboj zelo različni. Nekdo se počuti popolnoma osamljeno v situacijah, ki komu drugemu predstavljajo čisti užitek.

Na primer: posameznik se lahko počuti osamljene-ga, ko se sam odpravi na dopust, nekemu drugemu pa to predstavlja nov izziv in priložnost, da si vzame nekaj časa zase.

Lahko bi rekli, da je osamljenost nesorazmerje med dejanskim in želenim stanjem družbene povezanosti.

Osamljenost je vedno bolj odvisna od **kvalitete** posameznikovih odnosov, kot pa od **kvantitete**. Osamljenost je tako **subjektivno** dožemanje naših odnosov. Posameznik lahko ima trdne povezave z bližnjimi, a če ni zadovoljena katera izmed njegovih osnovnih psiholoških potreb, se bo še vedno počutil osamljenega.

Na primer: nekdo lahko ima zelo tesne prijatelje, ki mu vedno stojijo ob strani v težkih obdobjih, ampak imajo popolnoma drugačne prostočasne interese. Prijatelji prosti čas preživljajo ob športnih aktivnostih, njemu pa je bolj blizu kulturno udejstvovanje, a nima nikogar, s komer bi delili svojo strast.

V takšnem primeru se lahko vseeno počuti osamljeno, saj ni izpolnjena njegova osnovna psihološka potreba po pripadnosti določeni skupini. **Osamljenost je tako vedno odvisna predvsem od tega, kako se oseba počuti od znotraj.**

Dejstva o osamljenosti

Poglejmo si nekaj dejstev o osamljenosti, ki se jih večina ne zaveda:

1. Osamljenost ni povezana s tem, koliko prijateljev ali drugih ljudi imamo okrog sebe.

Osamljenost je odvisna od subjektivnega doživljanja odnosov, v katere smo vključeni. Osamljeno se počutimo takrat, ko se čutimo čustveno ali družbeno nepovezane z ljudmi, ki nas obdajajo.

2. Osamljenost spremeni posameznikov pogled na odnose.

Oseba, ki se počutijo osamljeno, velikokrat ne vidi prave vrednosti v odnosih, ki jih ima s soljudmi. Takšna percepcija lahko povzroči, da se oseba še bolj odmakne stran od družbe in prijateljev.

3. Osamljenost pusti posledice tudi na človekovem fizičnem zdravju.

Raziskave z magnetno resonanco so pokazale, da se ob občutku osamljenosti aktivira isti del možganov kot takrat, ko čutimo bolečino. Ljudje tako doživljamo zavrnitev enako kot takrat, ko nas boli nekaj v našem telesu.

Obenem so študije pokazale, da kronična osamljenost (tista, ki se vleče daljše časovno obdobje) na naše telo vpliva podobno kot kronični stres. Osamljeni posamezniki imajo tako velikokrat težave s spancem, višji krvni pritisk in povišan nivo stresnih hormonov. Ko se v našem telesu sproži stresna reakcija, se obnašamo ravno nasprotno od povezovalnega. Vedemo se namreč na način »beži, otrpni ali se bojuj«, kar pome-

ni, da se od ljudi odmikamo ali pa se do njih vedemo bolj osorno in napadalno.

4. Osamljenost vpliva tudi na telesno govorico posameznika.

Osamljen posameznik s svojo telesno govorico velikokrat sporoča nesamozavest, nesproščenost in zaprtost, včasih zavedno, drugič nezavedno. Velikokrat se na primer izogiba očesnemu stiku, se drži bolj upognjeno itd. Čeprav si želi medsebojnega povezovanja, s svojo telesno govorico lahko drugim sporoča, da naj se rajši »odmaknejo stran«.

Nadaljevanje v naslednji številki.

VIRI IN LITERATURA:

Cacioppo John T. in William Patrick. 2008. *Loneliness: Human Nature and the Need for Social Connection*. New York, NY, US: W Norton & Co.

Hall Karyn. 2013. Accepting Loneliness: being lonely seems to carry a stigma, yet most people feel lonely at times. *Psychology Today*. Dostopno prek: <https://www.psychologytoday.com/us/blog/pieces-mind/201301/accepting-loneliness> (22. 1. 2019).

Latson Jeniffer. 2018. A Cure for Disconnection. *Psychology Today*. Dostopno prek: <https://www.psychologytoday.com/us/articles/201803/cure-disconnection> (22. 1. 2019).

Kaja Strniša, diplomirana politologinja in magistrica komunikologije. Vključena v ekipo BRST psihologije, kjer sodeluje pri izvedbi predavanj, delavnic in izobraževanj. Več na: <https://www.brstpsihologija.si>.

karitas mladih

STVAR ODLOČITVE

Lojze Grčman, Aleteia

»Želite, mladenič?« me zna osupniti prodajalka časopisov, ko se razgledujem po njenem revijalno-časopisnem sadovnjaku. Prva stvar, ki mi šine v misli ob tem, je vprašanje, kaj bo pila, saj se ji želim nemudoma odkupiti za kompliment. ☺ Tako število let kot podoba, še najbolj pa pričeska, pričajo o zadnjih poglavjih dobe mlajšega odraslega in vstopu v srednja leta oziroma prečkanju polovice življenja. Živimo v dobi, ki na vse kriplje povečuje večno (mar res?) mladost, svežino, moč in nekakšno človeško vsemogočnost, dokler te teze ne raztrešči nepredvidljiva sila, kot je na primer bolezen. Ali še boljši primer: koronavirus.

No, kaj v tej dobi dejansko pomeni *biti mlad*? Pod tezo, da so leta le številka, se nikakor ne morem podpisati, saj nenehno opažamo, kako se ob rasti teh številk spreminjamo sami in tisti okrog nas. Vsekakor pa je jasno, da je po duhu lahko »starec« že dvajsetletnik, ki se mu nič ne ljubi, ki se venomer pritožuje, nekdo, za čigar težave so vselej krivi drugi, in podobno. Po drugi strani pa poznam ljudi v tretjem življenjskem ob-

dobju, ki svojim tegobam, kolikor je mogoče, kljubujejo z nasmehom, optimizmom, voljo, da napravijo nekaj dobrega. To so ljudje, ki po najboljših močeh pomagajo drugim, četudi bi morda sami kdaj ali pa pogosto potrebovali pomoč.

Mislim, da sem star ravno dovolj, da od takšnih oseb znam potegniti pravi nauk, četudi mi ga morda ne dajo povsem neposredno. Kot se učim tudi od lastnih otrok. Pri njih sta najpomembnejša zgled in posvečen čas. Težko boš vzgajal za dobrotelno ali pa kako drugo odliko, če imaš časa za otroke ravno toliko, da jih morda spraviš spat. Ali pa še to ne. Gre za prioritete. Te pa so stvar odločitve. Moje, seveda. In vaše.

DOGAJA se

V avgustu smo sodelovali na Afriška VasFestu, ki ga že tradicionalno organizira Zavod Afriška vas. Z njimi tudi sicer sodelujemo pri različnih aktivnostih.

Več na

www.youngcaritas.si

MLADI se PREDSTAVIJO

Sem Tinkara Čuk in prihajam iz prelepe gorenjske, natančneje Kranja. Prostovoljka youngCaritas sem že pravilčno sedmo leto. Aktivna sem na Počitnicah Biserov, Stični mladih, Študentskem teku na grad, sodelujem tudi v animatorski glasbeni skupini.

Hobiji: pospravljanje prostorov na Počitnicah Biserov :)

Najljubša hrana: štruklji s cimetom me vedno navdušijo, še posebej če jih pripravi kuhar Matija

Najljubši kraj za izlet v Sloveniji: Kranjska Gora s prelepo naravo

Najljubša pesem: Ditka – Vesela, tako kot jaz

Najljubši kotichek kjer se sprostiš: WC, še posebej če je hladen in prostoren

Najljubša slovenska beseda: gugalnica

tev. Ko zaposleni (zopet) pridobijo potrebne veščine, so pripravljeni za vstop na redni trg dela.

To je v Avstriji le eden izmed številnih primerov t. i. sekundarnega trga dela, ki je vmesna stopnica na poti od dolgotrajne nezaposlenosti do rednega delovnega razmerja na primarnem oz. na klasičnem trgu dela (kjer veljajo vsa pravila prostega trga).

"Der zweite Arbeitsmarkt", drugi ali sekundarni trg dela, se je pri naših sosedih uveljavil v 80-ih letih kot eksperimentalni del zaposlitvene politike. Odprl je nova prehodna delovna mesta zlasti za mlade brez končnega izobraževanja, za zapostavljene osebe z družbenega roba, zasvojene in bivše zapornike. Ti projekti so sprva bili regionalne zaposlitvene iniciative, ki so okrepile samopomoč in moč samoodločanja. V najboljših primerih so posamezne nezaposlene pripeljale do ustanovitve lastnega podjetja.

Kasneje se je področje profesionaliziralo in urejati ga je začel Zavod za zaposlovanje (Arbeitsmarktservice, AMS). Razpisana delovna mesta so bila privlačna, udeležba v programih je bila prostovoljna, plačilo po kolektivni pogodbi je bilo redno. Ponekod je bilo možno med delovnim časom pridobiti dodatne poklicne kvalifikacije. Od leta 1985 deluje krovna

pogled čez plot

SPARMARKT CARITAS

Danilo Jesenik Jelenc

Blagovnica Spar na Tirolerstraße v Beljaku na avstrijskem Koroškem je videti kot katera koli druga podobna trgovina. Izbira je pestra, osebje je ustrežljivo in prijazno, cene enake kot pri konkurenci, pred vhodom je dovolj parkirišč. Le pozoren obiskovalec bo morda pri vhodu opazil nevsiljivo nalepko, ki sporoča, da to Sparovo trgovino upravlja Perspektive Handel Caritas gGmbH. Če bo nato pobrskal po spletu, bo izvedel, da gre za socialno podjetje, ki dolgotrajno brezposelnim in starejšim od 50 let pomaga pri vključevanju na trg dela. Večina zaposlenih v tej trgovini namreč prihaja iz teh dveh ranljivih skupin. Projekt, ki ga sofinancirata Evropski socialni sklad in dežela Koroška in v katerem poleg Karitas sodeluje tudi lokalni Zavod za zaposlovanje, nudi začasno subvencionirano zaposli-

organizacija "Arbeit plus", ki danes združuje 200 socialnih podjetij, ki so neprofitna in imajo status splošne koristnosti. Letno zaposlujejo in usposablajo 30.000 oseb in izvedejo 100.000 strokovnih svetovanj. V projekte sekundarnega trga dela so vključene tudi nekatere deželne Karitas, ki so v ta namen ustanovile socialno-ekonomsko podjetje "Perspektive Handel Caritas". To podjetje od julija 2016 partnersko vodi Sparovo trgovino v Beljaku. Pod geslom "Tvoj nakup. Moja priložnost!" nudi brezposelnim dobro priložnost za ponovni vstop v poklicno delo. Letno gre skozi to trgovino preko 50 oseb, ki so starejše in/ali so bile prej dolgo brezposelne. Približno polovica teh ljudi se po končanem programu uspešno vključi v redni trg dela.

Napotitev izvede Zavod za zaposlovanje. Največ 8 tednov (25 ur tedensko) traja delovno usposabljanje. Nato je možen vstop v delovno razmerje za polni delovni čas, za določen čas od 9 do 12 mesecev. Zaposleni pridobivajo dodatne kvalifikacije po meri na različnih področjih trgovskega dela. Velike potrebe so npr. na področju delikatese. Zelo pomembno je, da vsak dobi tudi socialnega pedagoga (*coacha*), ki mu strokovno svetuje in ga tedensko spremlja, da okrepi zaupanje vase in utrdi strukturiranje svojega vsakdana. Dodatne prednosti: delovno okolje je realistično in normalno zahtevno (a s postopnostjo in sprotno podporo), Spar kot potencialni delodajalec pozna osebje in ga usposablja glede na svoje aktualne in bodoče potrebe. Oseba seveda dobi podporo tudi pri iskanju delovnega mesta in pri prehodu na trg dela zunaj skupine Spar.

Blagovnico Spar v Beljaku smo slovenski sodelavci obiskali v okviru projekta INVOLVED SI-AT 284 (sofinanciranega s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj), ki se tudi posveča socialnemu vključevanju ranljivih skupin.

Ijubezen je iznajdljiva

Z ZDRUŽENIMI MOČMI DO DOMA Z VARNO STREHO NAD GLAVO

Jožica Ličen

Sodelavci Karitas vipavske dekanije smo že v preteklosti sodelovali v zbiranju sredstev za pomoč družinam, ki doživljajo različne preizkušnje. V juniju se je zaključila akcija zbiranja sredstev za pomoč družini, ki

jo je prizadel požar. Danes novogradnja že dobiva svojo podobo.

V oktobru lani so se pobudniki **Motoristi za motoriste** obrnili na Karitas, da bi s skupnimi močmi pomagali družini iz Brij. Na kratko smo na družbenih omrežjih zapisali: »Družina že dolgo živi v razpadajoči hiši in nujno potrebuje varno streho nad glavo. Oče je pred časom umrl, v času, ko smo začeli s pobudo za pomoč, se je mama več let borila s hudo boleznijo in pred dobrim tednom umrla. Ostala je hčerka – dijakinja in sin, ki je sicer invalid, saj je že kot otrok izgubil roko. Sami nikakor ne bodo uspeli zbrati denarja, pa tudi organizirati dela, zato jim vaščani, nekateri obrtniki in Društvo Motoristi za motoriste (MzM) želijo pomagati.«

Objavili smo TRR Karitas in spet je zgled dal župan ter tudi nekatere župnije. Vest se je širila in ljudje so darovali. Velika zasluga gre MzM in vaščanom, še posebej Kazimirju iz Brij, tudi motoristu, ki je trkal na številna vrata. Mnogo materiala je prišlo za 'Boglonaj', mnogo po simbolični ceni. Tako je bil nad lepo obnovljenim domom v začetku avgusta postavljen bor kot znamenje, da je uspelo. Pri Karitas smo zbrali 16.000 EUR, toda vrednost darov in pomoči je vsaj še enkrat tolikšna.

Spet veriga dobrote, Sašo mi je poslal slike svoje nove strehe in napisal: »Hvala vsem za pomoč. Vidim, da ste še dobri ljudje. Najlepša hvala iz srca.«

na obisku

SRČNA NAJ PROSTOVOLJKA

Metka Šumej

Amalija Lampret, voditeljica Župnijske karitas Celje – sv. Danijel, je bila na Škofijski karitas Celje izbrana za prostovoljko leta 2019.

Ga. Amalija Lampret je voditeljica Župnijske karitas Celje – sv. Danijel že od leta 1997. Njena pot prostovoljstva pa se je pričela leta 1990, ko je bila zaradi velike poplave v Celju potrebna hitra pomoč veliko ljudem v stiski. Ta čas sovpada z začetkom delovanja organizirane Karitas v Celju. Letos tako mineva že 30. leto, odkar je začela hoditi po poti prostovoljstva kot srčna in sočutna prostovoljka v župniji sv. Danijela.

Ves ta čas, od njenih začetkov pred tridesetimi leti pa do danes, je bilo njeno vodilo pomagati ljudem, ki pomoč potrebujejo.

Kljub svojim letom na delo prihaja vestno, vsak dan med tednom, od ponedeljka do petka (od 7h do 12h), in opravlja naloge, ki so potrebne za pomoč ljudem, ki se znajdejo v stiski: sprejemanje, sortiranje in razdeljevanje tekstila, obutve, igrač in ostalih pripomočkov, ki jih ljudje oddajo; zbiranje in razdeljevanje hrane; obiski na domu in razbremenilni pogovori; pridobivanje finančnih in drugih materialnih sredstev za ljudi v stiski; ter vodenje Župnijske karitas. Vse to so njene zadolžitve in opravila, ki jih s srcem opravlja vsak dan, že mnogo let.

Do ljudi pristopa na prijazen, sočuten način, še posebej do otrok, ki nemalokrat spremljajo starše, ko potrkajo na vrata Župnijske karitas in prosijo za pomoč.

Ga. Amalija je srčna in vestna, zanesljiva, iznajdljiva, samostojna, dosledna, razumevajoča s prosilci in sodelavci Župnijske karitas Celje – sv. Danijel. Ima izreden čut za delo z ljudmi, še posebej s tistimi, ki izhajajo iz socialno ranljivega okolja. Večkrat je priskočila na pomoč v kriznih trenutkih.

Prepoznali smo jo kot tisto prostovoljko, ki je v letu 2019 izstopala tako z vloženim časom in trudom kot tudi s svojim ljubeznivim odnosom do soljudi v stiski. Nanjo smo se lahko zanesli ne samo v letu 2019, temveč vse od leta 1990.

PREPOZNATI ČLOVEŠKO DOSTOJANSTVO V VSAKI OSEBI

papež Frančišek

Prevod: s. Leonida Zamuda, vir: Vatican news

»Bog je ustvaril človeka po svoji podobi, po Božji podobi ga je ustvaril, moškega in žensko je ustvaril. Bog ju je blagoslovil in Bog jima je rekel: Bodita rodovitna in množita se, napolnita zemljo in si jo podvrzita. Gospod Bog je vzel človeka in ga postavil v edenski vrt, da bi ga obdeloval in varoval.« (1 Mz 1,27-28; 2,15)

Pandemija je očitno pokazala, kako smo vsi ranljivi in medsebojno povezani. Če ne skrbimo drug za drugega, začeniši s poslednjimi, s tistimi, ki so najbolj prizadeti, vključno s stvarstvom, ne moremo ozdraviti sveta.

Zaradi pandemije so prišle na dan druge patologije

Hvalevredno je prizadevanje mnogih oseb, ki v teh mesecih izkazujejo človeško in krščansko ljubezen do bližnjega tako, da se posvečajo bolnim, s čimer tvegajo tudi svoje zdravje. Resnično so junaki! Kljub temu pa koronavirus ni edina bolezen, proti kateri se je treba boriti; zaradi pandemije so prišle na dan širše družbene patologije. Ena izmed njih je izkrivljeno gledanje na osebo, pogled, ki ne upošteva njenega dostojanstva in njene odnosnosne narave. Včasih na druge gledamo kot na predmete; predmete, ki jih uporabimo in zavržemo. V resnici takšen pogled zaslepi ter neti individualistično in nasilno kulturo odmetavanja, ki človeško bitje spreminja v potrošno blago (prim. Apostolska spodbuda *Evangelii gaudium*, 53; Okrožnica *Laudato si'*, 22).

Bog nas je ustvaril iz ljubezni in za ljubezen

V luči vere pa vemo, da Bog gleda na moškega in žensko na drugačen način. On nas ni ustvaril kot predmete, ampak kot osebe, ki so ljubljene in sposobne ljubiti; ustvaril nas je po svoji podobi in podobnosti (prim. 1 Mz 1,27). Na ta način nam je podaril edinstveno dostojanstvo, ko nas je povabil, naj živimo v občestvu z Njim, v občestvu s svojimi sestrami in brati, v spoštovanju celotnega stvarstva. V občestvu, lahko bi rekli v harmoniji. Stvarstvo je harmonija, ki smo jo poklicani živeti. In v tem občestvu, v tej harmoniji, ki je občestvo, nam Bog podarja sposobnost, da porajamo

in varujemo življenje (prim. 1 Mz 1,28-29), da delamo in skrbimo za zemljo (prim. 1 Mz 2,15; *Laudato si'*, 67). Razumljivo je, da ni mogoče porajati in varovati življenja brez harmonije, saj bo sicer uničeno.

Ne logika prevlade, ampak služenja

Primer individualističnega pogleda, ki ni harmonija, imamo tudi v evangelijih, v prošnji, s katero se na Jezusa obrne mati učencev Jakoba in Janeza (prim. Mt 20,20-28). Ona bi rada, da bi njena sinova sedela na desnici in na levici novega kralja. Vendar pa Jezus predlaga drugačno vrsto pogleda: pogled služenja in podaritve življenja za druge, kar potrdi tako, da takoj zatem povrne vid dvema slepima človekoma in ju naredi za svoja učenca (prim. Mt 20,29-34). Prizadevanje, da bi se v življenju povzpeli, da bi bili nad drugimi, uničuje harmonijo. Gre za logiko prevlade, da bi gospodovali drugim. Harmonija je nekaj drugega: je služenje.

Ravnodušnost in individualizem nasprotna harmoniji

Prosimo torej Gospoda, naj nam dá oči, ki bodo pozorne na brate in sestre, predvsem na tiste, ki trpijo. Kot Jezusovi učenci ne želimo biti ravnodušni ali individualisti – to sta dve držji, ki sta nasprotni harmoniji. Ravnodušen sem, kadar gledam stran, individualist pa, kadar gledam le lasten interes. Harmonija, ki jo je ustvaril Bog, od nas zahteva, da gledamo na druge, na potrebe drugih, da bi bili v občestvu. V vsaki osebi, ne glede na njeno raso, jezik ali položaj, želimo prepoznati človeško dostojanstvo. Harmonija, ki jo je ustvaril Bog, te vodi k prepoznavanju človeškega dostojanstva, mar ne? Človek mora biti v središču.

Neodtujljivo dostojanstvo vsakega človeka

Drugi vatikanski koncil poudarja, da je to dostojanstvo neodtujljivo, ker »je bilo ustvarjeno po Božji podobi« (Pastoralna konstitucija *Gaudium et spes*, 12). Le-to je temelj celotnega družbenega življenja in določa njegova načela delovanja. V sodobni kulturi je povezava, ki je najbližja načelu neodtujljivega dostojanstva osebe, Splošna deklaracija človekovih pravic, ki jo je Janez Pavel II. opredelil kot »mejnik, postavljen na dolgi in težki

poti človeškega rodu« (*Govor generalni skupščini Organizacije združenih narodov*, 2. oktober 1979), ter kot enega »najvišjih izrazov človeške zavesti« (*Govor generalni skupščini Organizacije združenih narodov*, 5. oktober 1995). Pravice niso le posamične, ampak tudi družbene; so pravice ljudstev, narodov (prim. Kompendij družbenega nauka Cerkve). Človeško bitje je namreč v svojem osebnem dostojanstvu družbeno bitje, ustvarjeno po podobi troedinega Boga. Mi smo ustvarjeni za družbo, živeti moramo v družbeni harmoniji. Kadar pa je vmes sebičnost, naš pogled ne gre k drugim, k skupnosti, ampak se vrača k nam samim, in zato postajamo slabi, hudobni, sebični ... To uničuje harmonijo.

Brat in stvarstvo sta dar, ki smo ga prejeli

Ta prenovljena zavest o dostojanstvu vsakega človeškega bitja prinaša pomenljive spremembe na družbenem, ekonomskem in političnem področju. Če gledamo na brata in na celotno stvarstvo kot na dar, ki smo ga prejeli od Očetove ljubezni, se v nas prebudi drža pozornosti, skrbi in čudenja. Tako vernik na bližnjega, ki ga vidi kot brata, in ne kot tujca, gleda s sočutjem in empatijo, in ne s prezirom ali sovraštvom. In ko zre svet v luči vere, si prizadeva, da bi s pomočjo milosti razvil svojo ustvarjalnost in svoje navdušenje, da bi razrešil drame zgodovine. Ustvarja in razvija svoje sposobnosti kot odgovornosti, ki izhajajo iz njegove vere (*ibid.*), kot Božje darove, ki jih je treba dati v službo človeštvu in stvarstvu.

Boj proti kulturi ravnodušnosti

Medtem ko vsi delamo za odpravljanje posledic virusa, ki prizadene vse brez razlike, nas vera spodbuja, da bi se resno in dejavno zavzeli, da bi se borili proti ravnodušnosti vpricho kršitev človekovega dostojanstva. Ta kultura ravnodušnosti spremlja kulturo odmetavanja. Vera vedno zahteva, da dopustimo, da bi bili ozdravljeni svojega individualizma, tako osebnega kot kolektivnega, in bi se spreobrnili.

Naj nam Gospod »povrne vid«

Naj nam Gospod »povrne vid«, da bi ponovno odkrili, kaj pomeni biti člani človeške družine. In naj se ta pogled spremeni v konkretna dejanja sočutja in spoštovanja do vsake osebe ter v skrb in varovanje našega skupnega doma. Hvala.

VSE JE ODVISNO OD NAS SAMIH

Helena Zevnik Rozman

»Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri zemlji, ki nas kakor mati hrani in nam gospodinja in prinaša različno sadje in pisane rože z zelenjem.«

Sončna pesem, sv. Frančišek Asiški

September je poseben mesec. Je mesec, ko pobiramo sadove po vrtovih, njivah, sadovnjakih in ki naznanja, da se narava začenja umirjati in poslavlja od bujne rasti.

Hkrati pa je tudi mesec, ko se vse začenja na novo. Pred nami je novo šolsko in pastoralno leto ter z njima veliko novih načrtov za spremembe, novosti, letos pa še skrbi, kako ga izvesti in kaj ponuditi otrokom, če se bo stanje glede epidemije v državi poslabšalo. Prav tako se po končanih dopustih začenja še aktivnejše politično dogajanje, iskanje poti za čim boljše doseganje ciljev pred koncem koledarskega leta. Ja, obeta se pestra jesen. Predvsem pa veliko negotovosti, ki jo vnaša strah pred širitvijo koronavirusa in ponovnim zaprtjem v svoje domove.

Če pogledamo na družbeno dogajanje v Sloveniji, lahko čutimo veliko razdvojenost na vseh področjih. Že samo razumevanje in odzivi na trenutno situacijo glede zaščite pred koronavirusom nas delijo na dva pola. Na eni strani so ljudje, ki se zavedajo posledic vse večje širitve okužbe ali jih je strah pred okužbo in se zato držijo vseh navodil za zaščito. In na drugi ljudje, ki v vsem vidijo teorije zarote, brezvezno paničarjenje in kompliciranje, navaden prehlad ter se jim zdi vsa zaščita nepotrebna. Nič kaj boljše ni tudi pri drugih aktualnih zadevah. Ali si za, ali proti. Zmerne, srednje poti skoraj ni več. Vse bolj postajamo nervozni in sovražni drug do drugega. Vse maj je strpnosti in dopuščanja, da ima morda še kdo prav. Na srečanju mladih udeležencev Počitnic Biserov v Portorožu s predsednikom države je le-ta opozoril, da je trenutno stanje v družbi resno in da se bomo morali zelo potruditi, da preidemo to polarizacijo in sovraštvo. Še posebej ker smo mlada država, ki nima stoletnih izkušenj, kako priti iz takih napetosti brez nasilja.

Te predsednikove besede so mi dale misliti in mi postavile vprašanje: Kaj lahko sploh naredimo, da bi se situacija v družbi spremenila?

Sama tako ali tako ne morem ničesar storiti. Na to pač nimam vpliva, je moj odgovor.

Ali pač? Začeti moram doma, pri sebi. Govoriti in živeti strpno, vključujoče, v spoštovanju vsakega posameznika. Vsak dan znova. Tudi ko padem in mi ne uspe, je treba zopet vstati.

Tudi kot sodelavci Karitas lahko naredimo veliko. Že samo če zgledno spoštujemo predpise, je ključ do uspeha zelo blizu. Prijazna beseda pa ima še več uspeha.

celje

POČITNICE V VRBJU

Metka Šumej

Osnovnošolski otroci, ki so počitnice preživljali v Vrbju, so se odpravili na potep v Olimje.

Ogledali so si samostanski zeliščni vrt

Naj se vrnem nazaj k naravi in sadovom, ki nam jih v tem času zemlja ponuja v vsem obilju. V času, ko smo ostali doma zaradi epidemije, smo hitro razumeli, kaj pomeni domača in lokalno pridelana hrana ter samooskrba. Mnogi so začeli vrtnariti, nekateri kmetje so mi povedali, da je bilo veliko povpraševanje in so uspeli prodati vse, kar so imeli. A se mi zdi, da ko so trgovci na veliko odprli svoja vrata, smo kaj hitro pozabili na vse obljube po spoštovanju slovenskega. Morda lahko krivimo vlado, »ki je tako ali tako kriva za vse«, da ne naredi dovolj za to, da bi podprla slovenske proizvajalce. Ampak vse je vedno v rokah nas kupcev. Tudi mene osebno. Ali bom kupila slovensko hruško ali mi bo bolj dišala banana, mango, ananas ali še kaj drugega? Samo jaz osebno se lahko odločam, kaj in kako bom cenila tisto, kar nam ponuja naša slovenska sestra zemlja. Verjamem, da je kot mati sposobna preživeti nas in naše otroke, vendar le, če jo bomo znali tudi spoštovati.

Za to pestro jesen, ki je pred nami, imamo kar nekaj izzivov, ki lahko v prihodnosti prinesejo spremembe. Upam, da jih bomo znali izkoristiti tako osebno kot v družbi, Cerkvah in Karitas. Da bomo lahko skupaj s svetim Frančiškom zapeli: Hvaljen, moj Gospod, za vse, kar nam naklanjaš!

Posebno doživetje je bilo hranjenje jelenov na Jelenovem grebenu

Posladkali so se v čokoladnici

Spoznali so tehnike ustvarjanja z glino

koper

»VI STE LUČ SVETA« V SOČI

Marjana Plesničar Jezeršek

Letos je tudi letovanja zaznamoval koronavirus, predvsem pri odločanju, ali naj gremo ali ne – če bo sploh dovoljeno iti ... Po premisleku smo se odločili, da gremo, sicer z nekoliko manjšo ekipo in nekoliko manj otroki, da bi lahko zagotovili spoštovanje vseh ukrepov. Izbrali smo geslo, pripravili program, hišo v Soči temeljito razkužili, prezračili, in otroci iz programa Posvojitev na razdaljo ter Istrske območne karitas so lahko prišli. Ker smo tudi z

zbiranjem prijav pričeli dokaj pozno, je bila skupina 14-ih otrok in 6-ih animatorjev prav super skupina.

Po Božji previdnosti smo teden začeli z mašo, pri kateri smo poslušali Matejev evangelij (Mt 5,13-16), kjer odzvanjajo besede, ki smo si jih že pred tem določili za geslo: **»Vi ste luč sveta.«** Lahko rečem, da je bila ta Božja beseda znamenje, da bo teden potekal v najlepši luči in da bodo otroci lahko doživeli počitnice, s katerimi se bodo jeseni tudi pohvalili pred sošolci.

In res se je vse odvijalo tako, da smo vsak dan bolj sijali, da nas je bila Soča vsak dan polna, predvsem pa, da so se naša srca napolnila z lepim, s svetlobo. Z izjemo spanja smo dneve preživljali zunaj, sprehodili smo se do velikih in do malih korit reke Soče, se igrali razne igre in vsak dan tudi čofotali po naši najljepši reki. Skoraj ne morem verjeti, a tudi mene so prepričali, da sem se potopila vanjo.

Na terasi pred hišo smo svetlobo lovili v naše izdelke, dneve pa so nam popestrili še gostje. Čebelarja smo obiskali v kampu Soča, kjer smo dobili tudi kozarec medu, ki je naslednje jutro pri zajtrku še kako teknil, gorski reševalec je ob predstavitvi svojega dela vsem otrokom omogočil, da so nekaj trenutkov poleteli, ga.

Dana Ivančič je z bovškimi legendami na poseben način popestrila pravljični večer, g. Bogdan pa nam je predstavil zgodbo o Zlatorogu, ki jo je s svojimi lovskimi izkušnjami dopolnil njegov prijatelj Ivan.

Animatorji so skrbno pripravili večere z »Odštekanom Sočo«, »Soškim milijonarjem«, pravim

japonskim gledališčem, filmom in s tekmovanjem »Soča ima talent«. Skratka, polno zabave, polno sme-ha in polno luči. Animatorjem in pomočnici se iskreno zahvaljujem, da so darovali svoj čas in svoje roke, da smo skupaj lahko otrokom pričarali teden, kakršnega si zaslužijo. In ne nazadnje: hvala tudi kuharici, ki nam je cel teden odlično kuhala.

Vsi otroci so imeli možnost, da se sprostijo, pozabijo na vsakdanje skrbi, se nekaj novega naučijo, nekaj novega doživijo. To smo imeli za cilj in mislim, da nam je tudi uspelo, predvsem zato, ker smo sprejeli odločitev, da bomo za te otroke in drug za drugega luč.

POBIRALCI KROMPIRJA

Jožica Ličen

Pri Karitas na Vipavskem ljudje v materialnih težavah že vrsto let dobijo krompir, količina pa je navadno odvisna od dobre ali slabe letine. K sreči ni bilo nikoli potrebe po kupovanju krompirja, temveč so Župnijske karitas iz doline in Gore nagovorile pridelovalce krompirja, navadno z besedami: »Kdor more, naj pri-nese vrečo ali več krompirja v prikolico pred župnišče in ga bomo peljali v Center karitas v Ajdovščino. V zahvalo za dobro letino smo poklicani deliti.«

Verjamem, da letos ne bo nič drugače, je pa v sredini julija na občino prišla ponudba gospoda iz Dolge Poljane, ki je krompir sicer posadil, se je pa pred pobiranjem odločil, da ga podari za ljudi v stiski. Pri Karitas in Rdečem križu smo ljudi obvestili o dnevu, ko si bodo lahko pobrali krompir. Seveda je bilo treba njivo počistiti in preorati. To je prostovoljno in z veseljem s svojim traktorjem opravil kmet iz Budanj, sicer oče sedmih otrok, ki ve, kaj pomeni za družino vreča krompirja. Bilo je veliko dela, a pogled na družine, ki so z veseljem domov peljale vrečo krompirja, še vedno govori, da živimo med dobrimi, predvsem pa tudi pridnimi ljudmi, ki na pomoč ne le čakajo, temveč so tudi sami pripravljeni poprijeti za delo.

POPOLDAN NA CESTI JE OBISKAL PREDSEDNIK DRŽAVE

Tatjana Rupnik

Letošnje počitnice so bile za otroke programa Popoldan na Cesti in za vse nas, ki oblikujemo program, zelo drugačne. Vsi smo s težkim srcem sprejeli odločitev, da letos letovanja v Soči za otroke ne bomo izpeljali. Žalost je bila velika, a hitro smo morali poiskati alternativne možnosti, kako otrokom polepšati počitnice.

Postavljala so se nam vprašanja, kako naprej, kaj lahko v danih okoliščinah in razmerah ponudimo otrokom, in skupaj smo se odločili, da bomo počitniške programe izvajali kar doma, v krajih, kjer se program izvaja čez leto – vsaj tam, kjer je to mogoče izvesti na prostem. In tako smo od začetka julija pa do konca avgusta izvedli počitniške programe v 7. terminih na 6 lokacijah, v Vrhpolju pri Vipavi kar dvakrat, saj je bilo povpraševanja veliko, po enkrat pa v Postojni, Pivki, Kamnjah, Ajdovščini in na Slapu. Otrokom smo omo-

gočili brezskrbne počitnice, polne ustvarjanja, učenja za življenje in spoznavanja novih stvari. Obiskali smo čebelarja, imeli obisk medicinske sestre in poslanca državnega zbora g. Andreja Černigoja, jahali smo konja, obiskali smo gasilce, se veliko pogovarjali, preizkusili znanje v kvizu, pokazali talente in še več ustvarjali.

Poseben je bil 11. 8. 2020, ko se je na naše vabilo odzval tudi predsednik države g. Borut Pahor. Že dan prej je potekal v velikem pričakovanju in pripravi na njegov prihod. Otroci so si pridno zapisovali vprašanja, vadili igrice in prepevali slovensko himno. Tudi noč je bila pri marsikaterem dolga, saj zaradi pričakovanja ni mogel zaspati. In prišel je dan ... Otroci so komaj čakali 10. uro, da se bo pripeljal v svoji »katrci«. A »katrci« ni bilo, on pa je prišel. Obisk je potekal v sproščenem vzdušju. Skupaj smo zapeli slovensko himno, nato je med otroci in predsednikom stekel zanimiv pogovor. Zanimalo ga je predvsem, kaj počnejo na našem programu, kaj si želijo postati, ko bodo odrasli, in kako so preživljali čas karantene. Na koncu smo mu predstavili program skozi igro, z nami pa je moral tudi zaplesati. Otroke je obdaroval z veliko košaro šolskih potrebščin, oni pa so mu podarili dobrote lokalnih kmetij. Na koncu še skupinska slika in seveda selfiji. Obisk nam je vsem ostal v zelo lepem spominu. Otroci so znali svojim staršem povedati, da je predsednik zelo preprosta osebnost, polna energije in veselja. Hvala, g. predsednik, da ste našim otrokom polepšali počitnice.

V letošnjih počitnicah se je zaradi korona ukrepov število otrok sicer malce zmanjšalo. Na vseh lokacijah je skupaj sodelovalo 83 otrok in 15 animatorjev. Ampak tudi to število nam kaže, da se otroci še vedno radi družijo, igrajo in ustvarjajo. In prav nič več nam ni hudo, da počitnic nismo preživeli v Soči. Želimo pa si, da bomo naslednje leto poleg zanimivega programa le dihalo sveži zrak in občudovali našo čudovito reko Sočo na letovanju smaragdkov.

Na začetku nismo verjeli, da so počitnice doma lahko tako lepe, a izkazalo se je, da so »domčitnice« super!

UMETNIKI ZA KARITAS PONOVO NA KOROŠKEM

Jožica Ličen

V Grošljevi galeriji v prostorih Družbenega doma na Prevaljah je bilo 13. 8. odprtje slikarske razstave iz 25. mednarodne likovne kolonije Umetniki za Karitas pod geslom »Odrinimo na globoko«.

Ta razstava je že stalnica poletnih dogodkov, ki jih organizira Kulturno društvo Mohorjan Prevalje v sodelovanju z občino, župnijsko Karitas in župnijo. Velik boglonaj si zaslužijo: motor kulture na Prevaljah g. Jožko Kert, voditeljica Župnijske karitas ga. Terezija Vivod, obe violinistki in drugi pomočniki, predvsem pa g. župnik Franc Brglez, ki je razstavo blagoslovil in vsem navzočim spregovoril o lepoti in dobroti.

LJUBLJANA BILO JE PRIJETNO, KER SO BILI MED SEBI ENAKIMI

Alenka Petek

Od 3. do 10. avgusta je v Portorožu letovala druga skupina družin iz Škofijske karitas Ljubljana. Tokrat je letovalo šest družin s skupaj tridesetimi družinskimi člani. Družčina je bila pisana, tako po velikosti družin, starosti otrok kot tudi po narodnosti. Družine so dobile vsaka svojo sobo in se prvič spoznale na skupnem kosilu. Po kosilu je sledila kratka predstavitev in seznaitvev s pravili, potem pa smo se odpravili na plažo. Tam je vsaka družina dobila svoj senčnik z ležalnikom. Ob spremljanju vremenske napovedi nam je bilo jasno, da vreme ta teden ne bo nič kaj morskno. Do četrтка sta nas spremljala dež in slabo vreme. Vendar nas to ni prestrašilo. Kljub temu smo vsak dan nekaj časa preživeli na plaži. Doživeli smo tudi hudo neurje, ki je pustošilo v Portorožu. Na srečo nam ni bilo hudega. Tudi naši avtomobili niso bili poškodovani. Terasa je bila, čeprav ima streho, v trenutku mokra in polna listja in iglic, prinesenih drugod. Čeprav se čez dan večkrat pritožujemo, ko se moramo do naše hiše podati v hud klanec, nam je ob tokratnem neurju ta lokacija zdela idealna.

Pri nas se vedno veliko dogaja. Peš se podamo na ogled okolice, z avtobusom obiščemo Piran in si ogledamo mesto, Akvarij in s piranske cerkve občudujemo čudovito panoramo mesta. Če je vreme lepo, vidimo vse do Italije in Hrvaške. Z ladjico si ogledamo slovensko obalo in v Izoli uživamo v čisti morski vodi in dobrem sladoledu. Tokrat smo zaradi slabega vremena in burje lahko na ladjici uživali šele v petek. Takrat nas je obiskal tudi Marko Čižman, ki se nam je pridružil na ladjici. Bilo je zabavno, saj nas je ob petju spremljala njegova kitara. Svete maše pred večerjo so se udeležile vse družine in pri njej aktivno sodelovale.

Z nami je letovala tudi družina, ki se je januarja iz Venezuele preselila v Slovenijo. Vrnili so se zaradi težkih in slabih pogojev za življenje v njihovi državi. Čeprav je država ob Karibskem morju, ni življenje v njej nič kaj idilično, kot bi si lahko zmotno predstavljali. Povedali so, da jim tam dnevno odklapljajo elektriko, vodo, internet. Nima jo zdravil, primanjkuje hrane, ni bencina. So že tretja generacija Slovencev, ki so po vojni odšli v Venezuelo. Nekateri govorijo slovensko, drugi pa se bodo morali jezika šele naučiti. Takoj ob prihodu v Slovenijo so začeli obiskovati

tečaj slovenskega jezika. V času epidemije so se učili na daljavo, tako kot vsi slovenski šolarji. Z njimi smo se pogovarjali malo po slovensko, malo angleško ter špansko. Vsi smo se po svojih močeh trudili, da smo se razumeli. Največ zaslug pa ima animatorka Emi, ki je bila glavna prevajalka, saj je govorila špansko.

Naši dnevi so bili zelo pestri, vzdušje je bilo lepo, čutiti je bilo veliko pozitivne energije. Vsi udeleženci in animatorji smo se trudili za dobro počutje vseh. Težave smo sproti reševali in se trudili, da bi se vsak posameznik počutil dobro.

Otroci so bili zelo motivirani in so sodelovali v vsakodnevnih delavnicah. Uspelo nam je vključiti tudi

starše. Celo očetje so ustvarjali z nami in risali majice, izdelovali zapestnice in svečnike.

Kot je povedal eden od staršev, mu je bilo na počitnicah prijetno, ker je bil med sebi enakimi. Najmlajšim je bil všeč izlet z ladjico, saj so se mnogi peljali prvič. Bilo je pestro, ogromno se je dogajalo. Vsak udeleženec je v vsej pestrosti lahko našel nekaj zase. Mamam je bilo všeč, da so se očetje lahko na počitnicah malo bolj povezali s svojimi otroki, saj imajo med letom za to manj časa. Vesele so bile tudi, da jim ni bilo treba dnevno skrbeti za pripravo obrokov. Za to sta poskrbeli naši Francki. Ena od deklic je povedala, da so ji bile všeč ribice v Akvariju. Sploh ni vedela, da jih je toliko v našem morju in da so morski psi tudi majhni – mislila je, da so samo ogromni, takšni, kot smo jih navajeni gledati v filmih. Seveda se v tem tednu nismo mogli brez pogovora in izmenjavi mnenj o koroni. Zanimivo, koliko različnih pogledov na ta virus so imeli naši udeleženci. Slišali smo vse, od velikega strahu pa do različnih teorij zarote.

Za dobro počutje udeležencev, za sproščenost, za vse higienske ukrepe, merjenje temperature, vodenje delavnic, jutranjega kviza, pomivanje posode, prinašanje hrane na mizo so skrbeli naši uigrani animatorji Andreja, Ema, Jan, Jana in Tjaša.

Kot vsakič nam je tudi tokrat teden prehitro minil. Slovo je bilo težko. Vendar pa zaradi telefona, Facebooka, Instagrama ... stik med družinami in posameznimi družinskimi člani ne bo zamrl.

MARIBOR KRALJEVSKI DOPUST

Lijana Lepej

27. julija je bila Nadškofijska karitas Maribor na vrsti, da organizira drugi teden letovanja za družine iz našega področja.

Dobro razpoložena ekipa je pričakala družine v Sončni hiši na Senčni poti v Portorožu. Prihajale so druga za drugo, nekatere zgodaj, druge so obtičale v koloni na cesti. Seznanili smo jih z ukrepi proti okužbam z virusom in jih namestili v sobe.

Druženje smo začeli s kosilom, potem pa je vroče sonce in toplo morje zvabilo otroke in starše na obalo. Zvečer so bili utrujeni od poti in kopanja. Po okusni večerji in prvih vtisih so kmalu zaspali. Že drugi dan letovanja smo se družili na gusarski ladji, ki nas je popeljala na izlet v Izolo. Tam smo si privoščili okusen sladoled, potem pa so se nekateri ohladili v morju, drugi so izkoristili čas za sprehod. Ves teden smo imeli lepo vreme, tako da so se lahko vsi naužili morja in sonca. V teh dneh so se spletla mnoga prijateljstva tako med otroki kot tudi starši. Nekateri so bili prvič na morju kot družina. Ob večerih smo se za-

bavali na terasi z različnimi igrami. Otroci so radi ustvarjali, barvali in se naučili kaj novega. Zelo do-

bra ekipa animatorjev se je izkazala pri delu v kuhinji, druženju z otroki in zabavnih igrah ter pevskih točkah. Zadnji skupni večer so pripravili novo himno, ki se bo gotovo pela tudi na prihodnjih letovanjih.

Imeli smo srečo, da sta bila z nami tudi g. Maček in diakon Simon. Pred zajtrkom smo lahko obiskali sveto mašo. Družinam je to veliko pomenilo, z veseljem so sodelovali kot ministranti ali bralci Božje besede.

Kuharica Ana je poskrbela za okusne obroke in sladice, za kar smo zelo hvaležni.

Teden je prehitro minil, smo soglasno ugotovili in se poslovili z upanjem, da se še vidimo.

Pa še nekaj vtisov udeležencev:

»Maj je bil zelo vesel vožnje z ladjo in navdušen nad morjem. Res najlepša hvala, da sta bila moja otroka srečna in se še zdaj pogovarjata o morju.«

»Še enkrat se vam iz srca zahvaljujemo za povabilo. Imeli smo se super lepo ... mi skupaj – kot že dolgo ne ... Bil je kraljevski dopust, zunaj in znotraj – s soncem obsijan ... Obogaten z Božjo besedo ... in s pozitivno družbo ... se zdaj znova navajamo na vsakdan ...«

»Želimo vam obilje Božjega blagoslova, da boste še naprej širili Njegovo milino in nežnost ...«

NOVO MESTO ODRINILI SMO NA GLOBOKO

Tamara Dvornik

»Odrini na globoko, tam so školjke, v njih odkril boš bisere drage. Odrini na globoko, tam so školjke, v njih odkril boš svoj zaklad.«

Tudi letos je Škofijska karitas Novo mesto z letovanjem družin odrinila na globoko, globoko v Portorož. Letovanja se je udeležilo 28 gostov iz petih družin, dve animatorki, ena kuharica, vodja letovanja ter duhovni vodja. Vse te številke so prava dobitna kombinacija letovanja, kjer so se vrstili nepozabni trenutki, polni lepih doživetij.

Animatorki sta poskrbeli za razvedrilo otrok, pomagali v kuhinji in bili nepozabna povezovalna člena med družinami. Kuharica je vsak dan s srcem pripravljala zdrave obroke, ob katerih se v spominu še sedaj cedijo sline, duhovni asistent pa je vsakodnevno skrbel za našo duhovno rast, nas spodbujal k molitvi in krepil naš odnos z Jezusom. Vse to je z budnim očesom spremljala vodja letovanja, ki je skrbela, da so vse stvari potekale nevsiljivo, povezovalno in počitniško brezskrbno.

Družine so odrinile globoko, globoko v svoje družinske odnose. Lahko smo opazovali, kako se je vsaka posamezna družina z vsakim dnem bolj povezala, kakšno lepo sodelovanje je bilo čutiti med družinski člani. Uspelo nam je povezati družinske člane, jim omogočili, da so vsaj za pet sončnih dni pozabili na vrvež, ki jih obdaja v vsakodnevnem življenju. Še bolj pa smo se razveselili, ko smo videli, da so se tudi družine povezale med seboj – si delile svoje življenjske zgodbe, tegobe, predvsem pa svetle in srečne trenutke v njihovem življenju. Stkali smo prijateljstvo.

Odrinili smo globoko, pa čeprav le na drugo stran naše lepe Slovenije, in v naših družinah našli skrit zaklad.

POČITNICE BISEROV 2020

Zbrala: Veronika Žižek

Tudi letos so se, kljub epidemiji, otroci in mladostniki iz vse Slovenije zbrali na Počitnicah Biserov. Zaradi ukrepov in upoštevanja vseh navodil smo nekoliko zmanjšali skupine in jih razdelili v šest tednov, štiri v Portorožu in dva na Debelem rtiču. Bilo je lepo, prisrčno, v raziskovanju čustev in prijateljstvu med seboj. Več pa v vtisih mladih animatorjev in udeležencek.

Letos sem bil kot animator že šesto leto prisoten na letovanju Biserov v Portorožu. Kot vsako leto je bilo tudi letos polno smeha in zabave, kljub koronavirusu. Nikoli nam ni bilo dolgčas, saj se je vedno kaj dogajalo. Plesali smo na pomolu, se tunkali v vodi ali gostili zelo zanimive goste, kot so Robert Kranjec ter jamarski reševalci, ali pa smo kaj zanimivega ustvarjali na delavnicah. Zadnji dan je prišel zelo hitro in smo se kar težko poslovili. Med otroki in animatorji so se spletle vezi. Ob slovesu je bilo potočenih kar nekaj solz, podarjenih je bilo veliko objemov z obljubo, da se vidimo naslednje leto in preživimo še ene odlične počitnice. Zame so bili letošnji Biseri eni od najboljših, saj smo se animatorji in otroci zelo povezali med seboj.

Letos sem imel na počitnicah Biserov še poseben izziv, saj sem bil vodja skupine pogovornih delavnic in tudi vodja plaže. V začetku je bilo malce težko, vendar sem se hitro privadil svoje vloge in mislim, da sem zadano nalogo odlično opravil. Lepo je bilo videti otroke, kako vsaj za eden teden pozabijo svoje skrbi, ki jih imajo doma, in brezskrbno plešejo, se zabavajo, pojejo, ustvarjajo in spletajo nova prijateljstva. Ob takih trenutkih se zavem, kako pomembno vlogo imamo v življenju teh otrok, in se zato vsako leto z navdušenjem vključim kot animator na počitnicah Biserov. **(animator Pavel)**

Za mano je moj prvi teden na Biserih – zelo naporen, a čudovit. Teden, poln veselja, petja, bansanja, tunkanja in špricanja ter pristnega smeha otrok in animatorjev. Teden, ko so lahko vsi otroci res »samo otroci«. Teden,

v katerem sem se naučila, kako malo potrebujejo, da so srečni –ljubezen, toplino in nekoga, ki jim prisluhne, ko jim je težko. Se že veselim naslednjih Biserov in ustvarjanja novih spominov. **(animatorka Nina)**

Letošnji teden Počitnic Biserov je bil izjemno naporen, a tudi izjemno lep. Vsakič znova me presunejo življenjske zgodbe naših malih Biserov in vsakič znova me navduši neomajna energija, potrpežljivost in srčnost naših velikih – animatorskih Biserov. Hvaležna sem za čisto vsakega izmed njih in za vse, kar so mi letos novega dali in me naučili. **(voditeljica Zala)**

Na prvem tednu Biserov sem zelo uživala. Skozi teden smo v jutranji igrici spoznavali čustva in se v skupinah o tem pogovarjali. Veliko smo plavali, skakali v vodo, peli in plesali. Kot gosti so nas obiskali Robert Kranjec, jamarji in glasbena skupina Ministranti. Na koncu tedna smo odšli na avtobus zelo povezani – prijatelji. To se kaže po vseh objemih in solzah s strani udeležencev in animatorjev. **(udeleženka Adrijana)**

21

OBISK PREDSEDNIKA REPUBLIKE

Predsednik države, Borut Pahor, je 14. avgusta v Portorožu obiskal mladostnike, ki so letovali na Počitnicah Biserov. V Sončni hiši je obiskal tudi družine, ki so bile v tem času na letovanju.

Obisk predsednika države nas je nekoliko presenetil, pa tudi razveselil. Še posebej mlade na Počitnicah Biserov, ki so obisk doživeli kot veliko čast in spodbudo za naprej. Zapeli so mu letošnjo himno Biserov, ki je nastala ob 15. letnici programa Počitnice Biserov, ter mu predstavili celoten program Počitnic.

Predsednik Pahor je nato pozdravil mladostnike, prostovoljcem pa izrekel zahvalo za vse, kar delajo, da lahko mladostniki uživajo letovanje in mladost.

Sledil je pogovor, v katerem so mu mladi zastavili številna zanimiva vprašanja. Predsednik Pahor se je v pogovoru spominjal svoje mladosti, jih nagovarjal k vztrajanju pri uresničevanju svojih želja, jim predstavil resnost družbenih dogajanj v Sloveniji in svetu ter jih povabil k strpnosti in povezovanju. To je tudi usmeritev, ki ji pri svojem delu sledi sam. V pogovoru so se dotaknili tudi

lepot Slovenije in njenih ljudi, zaključil pa ga je z mislijo: "Nekdo mi je v času mladosti rekel nekaj, kar me spremlja celo življenje: Vedi, da je vedno nekdo, ki računa nate." Mladim je položil na srce, da naj tudi oni vedo, da vedno nekdo računa nanje.

Nato je predsednik Pahor v Sončni hiši obiskal še socialno ogrožene družine, ki letujejo tam. Ogledal si je ustvarjalne delavnice in se ob tem zadržal v pogovoru z družinami. Zahvalil se je vsem, ki negujejo dolgo tradicijo tega letovanja, saj je za otroke neprecenljive vrednosti. Otroci so predsedniku podarili risbice, on pa jim je obljubil, da si jih bodo lahko ogledali v otroškem kotičku v predsedniški palači, kamor jih je povabil na sladoled.

PREBIVALCI BEJRUTA POTREBUJEJO NAŠO POMOČ

Jana Lampe

22

Ni besed, s katerimi bi lahko opisali grozljivo eksplozijo v Bejrutu, glavnem mestu Libanona, ki se je zgodila 4. avgusta letos. Silovita eksplozija v skladišču natrijevega nitrata v pristaniškem delu Bejruta je ubila najmanj 200 ljudi in poškodovala preko 6.000 oseb. Okoli 300.000 družin je ostalo brez strehe nad glavo, vsega imetja, služb in nujno potrebujejo zavetišče, hrano ter drugo nujno pomoč. Ob tem so še posebej prizadeti otroci, ki so videli, kako se je porušil njihov dom, in zato potrebujejo tudi posebno psihosocialno pomoč. »Ta katastrofa poziva vse ljudi, začeniši z Libanonci, da sodelujemo za skupno dobro te ljubljene države. Cerkev mora biti na tej kalvariji blizu svojim ljudem, s solidarnostjo in sočutjem, s srcem in rokami, ki so odprte za delitev,« je dejal papež Frančišek, ki je na mednarodno skupnost apeliral za velikodušno pomoč Libanonu po eksploziji.

Od jeseni 2019 v državi traja tudi huda gospodarska kriza, zaradi katere je več kot 25 % ljudi brezposelnih in kar tretjina prebivalstva živi pod pragom revščine, v državi so bile številne demonstracije. Vse je dodatno poslabšala še pandemija koronavirusa. V državi z več kot štirimi milijoni svojih prebivalcev dodatno živi tudi skoraj milijon beguncev, ki so tja pribežali zaradi vojne iz sosednje Sirije, kar predstavlja še dodatno breme za že tako obubožano državo, ki jim v solidarnosti nudi dom. **Libanon se posledično bori s pomanjkanjem preskrbe s hrano že več mesecev.** Po podatkih Svetovnega programa za hrano (WFP) se je cena košarice z živili za osnovno preživetje, ki vsebuje riž, testenine, fižol, sladkor, olje in drugo, v času med septembrom 2019 in junijem 2020 dvignila za 116 %. Takojšnja in dolgoročna razpoložljivost hrane bo soočena s številnimi izzivi, kar je neposredna posledica uničenja pristanišča v Bejrutu, ker je Libanon zelo odvisen od uvoza hrane. Obstaja tudi verjetnost, da je pšenica v skladiščih okoli pristanišča onesnažena in zato neuporabna. Tako je možno, da bo veliko ljudi v Libanonu trpelo tudi zaradi lakote. Tu je trenutno ena izmed večjih kriz na svetu.

Bolnišnice in zdravniki so že pred eksplozijo poročali o primanjkljaju nujnih medicinskih zalog. V eksploziji pa so bile prizadete vsaj štiri bolnišnice, vključno z bolnišnico St. George, eno največjih v Bejrutu. Zaradi tega je moralo več bolnišnic nenujne primere odsloviti ter na ta način varčevati s skupnimi zalogami.

Čeprav je eksplozija poškodovala tudi prostore Caritas Libanon, mladi prostovoljci in osebje Caritas Libanon ves čas nudijo pomoč prizadetim, tako

Libanon,
Beiruth: oskrba
ranjencev,
caritas Libanon

Mladi prostovoljci
Karitas so
pomagali očistiti
240 stanovanj

Libanoncem kot beguncem. Že prvi večer so bili v bolnišnicah, ki jih vodi Caritas (mesečno oskrbujejo okoli 12.000 ljudi), kjer so s svojimi ekipami prve pomoči oskrbovali ranjence. Sedaj nadaljujejo z oskrbo ranjencev in tudi z drugo zdravstveno oskrbo ljudem v zdravstvenih centrih in tudi z mobilnimi enotami na terenu. Razdeljujejo pomoč v paketih s hrano in toplih obrokih (samo v štirih dneh so razdelili 20.000 toplih obrokov) in pomoč s higienskimi in drugimi osnovnimi potrebščinami. Pomagajo tudi pri odstranjevanju ruševin iz domov najbolj ranljivih družin in tudi hiš, kjer se odvijajo progami Caritas. Strokovni kader ob obiskih družin nudi tudi psihosocialno pomoč.

V prvem mesecu po katastrofi Caritas Libanon izvajanja projekt nujne pomoči, preko katerega bo skupaj pomagala 16.960 ljudem. Sledil bo enoletni projekt, ki bo namenjen tako humanitarni pomoči kot

razdeljevanje
toplih obrokov

tudi obnovi domov prebivalcev Bejruta, ki so ostali brez vsega. Vse potrebe pri pomoči in podpori ljudem v tej stiski presegajo Caritas Libanon, zato prosijo za pomoč.

Vabimo k solidarnosti.

Svoj dar lahko nakažete na:

Slovenska karitas,
Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana,
TRR: SI56 0214 0001 5556 761,
namen: Pomoč Libanon,
koda namena: CHAR,
BIC banke: LJBAS12X, sklic: 00 880.

Darovati je mogoče tudi z SMS sporočilom
KARITAS5 na 1919 in tako prispevati 5 €. **HVALA** iz srca za vsak dar.

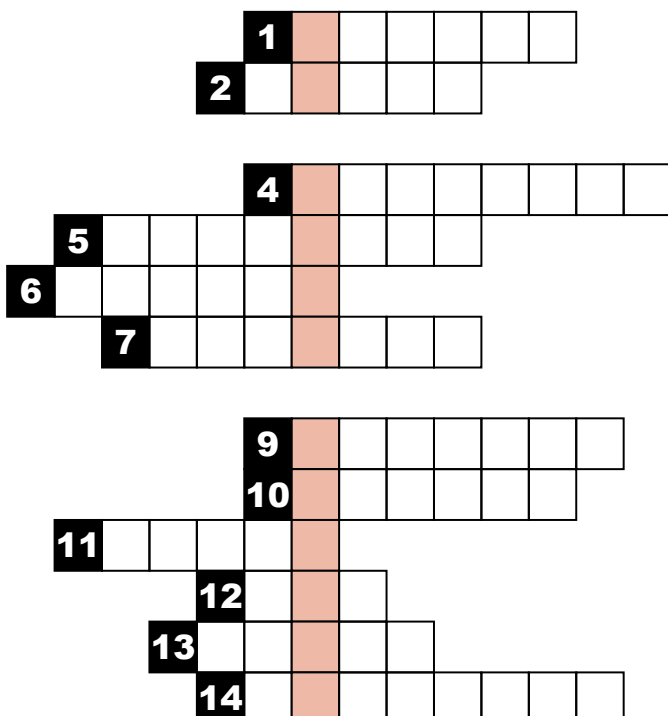
23

Na klic po pomoči Libanonu v tej veliki nesreči se je odzvala tudi **Vlada Republike Slovenije**, ki je Caritas Libanon za pomoč prebivalcem Bejruta **namenila prispevek 100.000 EUR** preko Caritas Internationalis. Na Slovenski karitas smo zelo hvaležni za to pomoč države. Veseli in hvaležni smo tudi, da v teh težkih časih, ki jih preživlja Libanon, izvajamo tudi triletni humanitarno-razvojni projekt »**Celostna oskrba sirskih begunk, žrtev nasilja na podlagi spola v Libanonu**« v partnerstvu s Caritas Libanon in ob **sofinanciranju Ministrstva za zunanje zadeve RS**.

Mnenja, izražena v članku, ne predstavljajo uradnih stališč Vlade RS in Ministrstva za zunanje zadeve.

NAGRADNA KRIŽANKA

1. slovenski pesnik Ciril	7. mesto v Franciji
2. južni sadež	8. glasbilo
3. poletna sladica	9. vremenski pojav
4. jesenska vrtnina	10. vbod žuželke
5. geometrijsko telo	11. tropska ptica
6. čustvo	12. grški mitološki junak

Geslo križanke napišite na dopisnico, pripišite ime, priimek, naslov in telefonsko številko ter pošljite do 15. 9. 2020 na naslov: Slovenska karitas, Kristanova 1, 1000 Ljubljana ali po e-pošti: info@karitas.si

Nagrade:

- nagrada: ročno izdelana slika iz Ruande
- nagrada: ročno izdelan prtiček iz Madagaskarja
- nagrada: kplet rončno izdelanih voščilnic iz Ruande

S sodelovanjem v žrebanju soglašate z objavo imena, priimka in kraja bivanja v glasilu Žarek dobrote. Slovenska karitas varuje osebne podatke v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov.

Obisk v Olimju je bil za otroke, ki so počitnice preživljali v Vrbju, posebno doživetje, ko so se lahko tako od blizu srečali s srnami.

Otroci, ki obiskujejo program Popoldan na Cesti, so se preko celega poletja zbirali na »Domčitnicah« in ugotovili, da je tudi doma lepo.

»Vi ste luč sveta« je geslo 26. kolonije Umetniki za Karitas ... in v slikarjih in delih, ki so nastajala na Sinjem vrhu, je bilo mnogo luči.

Predsednik države Borut Pahor je obiskal mladostnike in animatorje na Počitnicah Biserov v Portorožu

Vešja Slovenske Karitas:
Karitas
- ljubeča skrb Cerkve za ljudi v stiski.
Glas revnih v družbi.
V službi človekovega dostojanstva.

ISSN 1581-5528

9 771581 552004

QR koda za dostop do Žarka dobrote na internetni strani preko sodobnih spletnih bralnikov.

